

Budapest IV. kerület Újpest Helyi Választási Bizottság

69/2019.(IX.04.) HATÁROZATA

A Budapest Főváros IV. kerület Újpest Helyi Választási Bizottság a Sz.B. által benyújtott

kifogást elutasítja

A határozat ellen a meghozatalától számított három napon belül a területi választási bizottsághoz (Fővárosi Választási Bizottság) címezve a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be - jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a mérlegelési jogkörben hozott határozat ellen – fellebbezést, amelyet Budapest IV. Kerület Újpest Helyi Választási Bizottságnál kell előterjeszteni. A fellebbezést személyesen, levélben (1041 Budapest, István út 14.), elektronikus levélben (jegyzo@ujpest.hu) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2019. szeptember 7-én 16.00 óráig megérkezzen. A fenti határidő elmulasztása jogvesztő hatályú. A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell a kérelem hivatkozási alapját, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának az elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és elektronikus levélcímét. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

I n d o k o l á s

A kifogás formai vizsgálata

Sz. B. (a továbbiakban: Beadványozó) 2019. szeptember 1-jén 12 óra 30 perckor elektronikus úton kifogást nyújtott be a Helyi Választási Irodához, a Helyi Választási Bizottságnak címezve. A kifogást egyidejűleg megküldte a Nemzeti Választási Bizottságnak és a Fővárosi Választási Bizottságnak is. Az általa kifogásolt eseményre 2019. augusztus 29-én került sor, amiről a Beadványozó 2019. augusztus 30-án 17 órakor értesült, ezért a kifogás benyújtására határidőben került sor.

A kifogás a 2013. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Ve.) 212. § (2) bekezdésében foglalt kötelező elemeket tartalmazza; a kifogáson aláírás nem található. Beadványozó lakcímeként a szokásos tartózkodási helyét adta meg. Beadványozó a központi névjegyzékben szereplő állampolgár, ekként a Ve. 208. §-ában foglalt feltételeknek megfelel. Beadványozó a kifogásban magát egyéni képviselő-jelöltként jelöli meg. A Bizottság rögzíti, hogy Beadványozót 2019. szeptember 2-án vette jelöltként nyilvántartásba és az erről szóló határozat még nem jogerős.

A kifogás tartalma

Beadványozó a kifogásában előadja, hogy Dr. Molnár Szabolcs, a Fidesz-UE Budapest IV. kerületi önkormányzati képviselő jelöltje, egyben a kerület alpolgármestere részt vett az újpesti Károlyi István Általános Iskola és Gimnázium évnyitóján, ahol az első osztályos diákok

számára „adományokat” – az eseményről készült tudósítás szerint labdákat, mesekönyveket, hátizsákokat – adott át az iskolakezdő gyermekeknek. Beadványozó szerint ez természetesen dicséretes dolog, hiszen egy alpolgármesternek feladatai közé tartozik az iskolai és óvodai tanévnnyitókön való részvétel, és ha már meglátogat egy intézményt, helyesen jár el, ha nem érkezik üres kézzel.

A kifogása arra vonatkozik, hogy a rendezvényről megjelent beszámolóban olyan képeket is megosztott az önkormányzat tulajdonában és az Újpesti Sajtó Kft kezelésében álló „Újpest-Káposztásmegyer” facebook oldal, melyen az alpolgármester gyermekekkel együtt szerepel, így az értelmezése szerint, az alpolgármester tanévnnyitón történő szereplése kampánytevékenységnek tekinthető. Úgy gondolja, hogy az eseményről szóló szöveges beszámoló és a megjelent fényképek alkalmasak a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, és a gyermekekkel való találkozásáról készült fotók az alpolgármestert egyértelműen pozitív színben tüntették fel. Beadványozó idézi az Újpest-Káposztásmegyeren oldalon 2019.08.30-án 17.00-kor megjelent cikk szövegét.

A Beadványozó álláspontja szerint a leírt tényállás sérti:

- A Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt választási alapelveket, a Ve.145. § (3) bekezdésében foglaltakat,
- továbbá a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 24. § (3) bekezdésének a rendelkezését, ami szerint „A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.”
- Az Alapvető Jogok Biztosa és helyetteseinek "A gyermekek ne legyenek a pártpolitika díszletei, eszközei" című közleménye és a pártoknak küldött körlevelében foglaltakat.

Beadványozó hivatkozik emellett a Nemzeti Választási Bizottság 605/2018. számú határozatára, ami véleménye szerint a jelen kifogással érintett ügyben is irányadó.

Beadványozó szerint sérült a jelöltek és jelölőszervezetek közötti esélyegyenlőség elve is, hiszen más jelöltek számára hasonló kampánylehetőség és az önkormányzat hivatalos facebook oldalán történő megjelenés nem volt lehetséges. Véleménye szerint sérült a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelve is, hiszen szerinte köztudott, hogy a kampánytevékenység folytatása az oktatási intézményekben tilos. Beadványozó szerint az alpolgármester „megsértette a választási eljárásról szóló törvény egyik legfontosabb alapelvét is, mégpedig azt, hogy választójoggal nem rendelkező kiskorúakat nem teszünk politikai kampány tárgyává.” Rögzíti továbbá, hogy a Károlyi István Általános Iskola és Gimnázium abban a választókerületben található, ahol az alpolgármester jelöltként indul.

Mindezek alapján Beadványozó kérte, hogy a Helyi Választási Bizottság értékelje az alpolgármester tanévnnyitón történő „adományosztását”, és az erről szóló tudósítást politikai kampányakciónak, állapítsa meg az érintett jogszabályok megsértését, hozzon visszatartó erejű szankciót, valamint tiltsa el őt, valamint a jelölőszervezetét a további jogszabálysértésektől. Súlyosbító körülményként kérte értékelni, hogy 2019. augusztus 26-án Beadványozó nyílt levélben fordult Wintermantel Zsolt polgármesterhez és az Újpesten működő összes óvodához, bölcsődéhez és iskolához, hogy az ilyen jellegű kampánytevékenységtől tartózkodjanak.

Beadványozó bizonyítékként csatolt 5 db fotót az évnyitóról és egy darab screenshotot „Újpest-Káposztásmegyer” facebook oldaláról.

A Helyi Választási Bizottság döntése és jogi indokai

Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással lehet benyújtani.

A Ve. a Beadványozó által hivatkozott, a kiskorúak fokozott védelmét tartalmazó alapelvet nem tartalmaz. A Bizottságnak ezért elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy az Nkt. 24. § (3) bekezdésében foglalt tilalom esetleges megsértését a kifogás elbírálásánál figyelembe kell-e venni. A Kúria a Kvk.II. 37.395/2014/2. számú határozatában akként foglal állást, hogy a kampánytevékenység folytatásának a megítélése szempontjából a választási törvényen kívüli, az ágazati szabályban foglalt, kifejezett törvényi tilalmat nem lehet figyelmen kívül hagyni. (Ezt támasztja alá, hogy a Kúria több, a választási kampánytevékenységre vonatkozó határozatában is alkalmazza az Nkt. hivatkozott rendelkezését.) A Bizottság megvizsgálta ebből a szempontból a kifogásolt tevékenységet, és megállapította, hogy nem ütközik az Nkt. 24. § (3) bekezdésében foglalt tilalomba az alábbiak miatt.

A Bizottság rögzíti, hogy Dr. Molnár Szabolcs egyéni képviselőjelölt (jelölő szervezete helyesen: Wintermantell Újpestért Egyesület - Újpestért Egyesület - FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség), emellett Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) alpolgármestere is.

Újpesten az Önkormányzat az elmúlt 8 évben valamennyi, az Önkormányzat illetékességi területén található általános iskolában a tanévkezdéskor megajándékozta az első osztályosokat. Az ajándékokat a polgármester, az alpolgármesterek, önkormányzati képviselők, illetve a jegyző adta át. Az Önkormányzatnak ez a hosszú évek óta folytatott gyakorlata nem kötődik kampányidőszakhoz, nem célozza a választópolgárokat (a gyermekeken keresztül közvetetten sem) hiszen a fenti időtartam alatt valamennyi első osztályos részesült a juttatásban, méghozzá mindig a tanévnyitó ünnepségeken.

Dr. Molnár Szabolcs egy jelölő szervezet jelöltje, aki alpolgármesteri tisztséget tölt be, ami a Ve. szerint nem összeférhetetlen. A képviselőjelölt alpolgármesteri feladatainak ellátását a Ve. nem korlátozza, illetve olyan közjogi kötöttségeket sem tartalmaz, amely a kampányidőszakban az alpolgármesteri hatáskör gyakorlásának módját bármilyen formában érintené. Dr. Molnár Szabolcs önkormányzati döntés alapján alpolgármesteri feladatát hajtotta végre. Beadványozó a kifogásban maga is akként foglal állást, hogy Dr. Molnár Szabolcs a hatáskörében járt el, amikor meglátogatta az iskolát és helyesen járt el, hogy nem érkezett „üres kézzel”.

A Ve. nem érinti a hatálya alá nem tartozó szervezetek tevékenységét és eljárását, tehát olyan típusú kifejezett szabályozást nem tartalmaz, amely arra utalna, hogy az egyes választásokkal érintett időszakokban a választási eljárásban részt nem vevő állami, önkormányzati szervezeteknek az alaptevékenységükhöz kötődő feladat- és hatáskörüket a korábbiól eltérően kellene gyakorolniuk.

A Kúria a fentieket már a Kvk.II.37.398/2014/2. számú határozatában is rögzítette. A 2014. évben kialakuló ez irányú joggyakorlatot követve (lásd: 2018. évi CXIII. törvény 5. §-ához fűzött indoklás), került sor a Ve. 142. §-ának kiegészítésére, ami szerint nem minősül kampánytevékenységnek a helyi önkormányzatok jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.

A jelen ügyben világosan el kell különíteni az önkormányzati feladatokat a kampánytevékenységtől. Ennek értelmében a kifogásban megjelölt tevékenység az Önkormányzat feladatkörébe tartozott, és így megítélését csak az erre vonatkozó jogszabályi keretek között lehetett elvégezni. Az önkormányzati feladat meghatározta a helyi sajtóban való megjelenés jogi megítélését is.

Fentieket támasztja alá az is, hogy Beadványozó nem hivatkozik arra (és a benyújtott bizonyítékok alapján sem merült fel olyan adat, körülmény), hogy az ajándékok átadásánál bármilyen a jelöltségre, a jelölő szervezetre vonatkozó, illetve egyéb kampányjellegű verbális utalás elhangzott volna, vagy a résztvevők ruházatán, a díszleten vagy az átadott ajándékokon bármilyen a jelölőre, a jelölő szervezetre való utalás (pl. párt logó, elérhetőség stb.) lett volna található. A jelölt nem rendelkezik közösségi felülettel. A jelölő szervezet semmilyen tevékenységet nem végzett a kifogásolt eseményen, és Beadványozó nem hivatkozik arra sem, hogy az ügy tárgyául szolgáló esemény bármilyen formában megjelent volna a jelölő szervezet által kezelt közösségi felületeken. A jelölt és a jelölő szervezet – tekintve, hogy az eseményen fotókat nem készítettek és azokat közzé sem tették semmilyen formában - nem követethetett el jogsértést, így attól az attól való eltiltás sem értelmezhető. Beadványozó is akként foglalt állást, hogy Dr. Molnár Szabolcs mint alpolgármester megjelenése az évnnyitón és az ajándékozás ténye nem kifogásolható, sőt helyes eljárás volt a részéről.

A Bizottság a leírtak alapján a tényállásként rögzített cselekményt nem minősíthette kampánytevékenységnek, nem állapíthatta meg ezért azt sem, hogy az eseményről szóló tudósítás közösségi oldalon való közzététele folytán a választói akarat befolyásolására alkalmas volt és emiatt a sérelmezett tevékenység sértené a Ve.2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt, a jelölő szervezetek közti esélyegyenlőségre, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket, illetve a Ve.145. § (3) bekezdésében foglaltakat, továbbá az Nkt. 24. § (3) bekezdésének az előírásait.

Mindezek alapján a Bizottság a kifogást elutasítja.

Az Alapvető Jogok Biztosa és helyetteseinek "A gyermekek ne legyenek a pártpolitika díszletei, eszközei" című közleménye ajánlás jellegű. A Bizottság az abban foglaltakkal egyetért, de a jelen ügyben – tekintve, hogy nem politikai tevékenységhez, hanem hosszú évek óta rendszeresen ismétlődő önkormányzati feladathoz kötődik – nem kell figyelembe venni az ajánlásait. A Nemzeti Választási Bizottság 605/2018 számú határozatában foglalt tényállás elemei a jelen üggyel különböznek, és a jelen ügyben a Ve. 142. §-ában foglaltakat is alkalmazni kell.

Alkalmazott jogszabályok

A határozat az Nkt. 24. § (3) bekezdésén, a Ve.145. § (3) bekezdésén, Ve. 209. § (1) bekezdésén, 212. § (2) bekezdés a) pontján, a 215. § c) pontján, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás a Ve. 10. §-án, 221. § (1) bekezdésén, 223. §-án, 224. § (1)-(4) bekezdésén, valamint 225. §-án alapul.

Budapest, 2019. augusztus 4.

Dr. Stankó István
Budapest Főváros IV. kerület Újpest
HNB elnök

